

Täysistunto

Tiistai 4.9.2018 klo 14.02—17.48

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 107/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskustelu

17.41 **Työministeri Jari Lindström** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä siten, että säännös velvoitteidenhoitoselvityksen laatimisesta matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien osalta tulisi voimaan 1. päivänä marraskuuta 2018.

Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajista tuli voimaan 1. päivänä heinäkuuta 2018. Samanaikaisesti oli tarkoitus tulla voimaan laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta. Sen mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi pyytää selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvitystä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamista varten. Saman lainkohdan toisten muutosten yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajavirastoa koskeva lainkohta kuitenkin erehdyksessä saatettiin voimaan vasta 1. päivänä tammikuuta 2019. Kilpailu- ja kuluttajaviraston olisi kuitenkin välttämätöntä saada käyttöönsä velvoitteidenhoitoselvityksiä tutkiessaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajien rekisteröinnin, rekisteristä poistamisen ja vakuuden alentamisen edellytyksiä, minkä vuoksi tätä voimaantulosäännöstä nyt sitten ehdotetaan aikaistettavaksi.

17.42 **Lauri Ihalainen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Sinänsähän tämä nyt esittelyn kohteena oleva asia on perusteltu ja tärkeä viedä ministerin esittämällä tavalla eteenpäin. Mutta ajattelin nyt tässä samassa yhteydessä kiinnittää huomiota laajemminkin harmaan talouden torjuntatyön tämän hetken tilanteeseen. Hallitushan on myös itse hyväksynyt harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian vuosien 2016 ja 2020 välille, ja niin kuin kaikki tiedämme, viime hallituskaudella tehtiin aika paljon harmaan talouden torjumiseksi, mitä toki nyt tälläkin kaudella on jatkettu.

Mutta minun kysymykseni kuuluu: kun rakennuslalla veronumero liitettiin tunnistekorttiin, niin sen merkitys oli erittäin suuri — VM arvioi, että noin 100 miljoonaa tuli rahaa per vuosi tämän seurauksena, mikä liittyi siihen, että pimeistä työtunneista siirryttiin valoisiin työtunteihin — niin nyt on sitten kysymys siitä, onko hallituksella vielä mahdol-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2018 vp

lisuuksia laajentaa tätä veronumeroa koskien joitakin muitakin kriittisiä aloja, kuten kuljetusta tai ravintolapalveluja. Tämä olisi aika tärkeä asia viedä eteenpäin.

Toinen liittyy sitten tietysti tilaajavastuulain, niin kuin sanotaan, terävöittämiseen, niin että verovelvoitteet, palkkavelvoitteet, yhteiskunnalliset velvoitteet koko siinä tilaajaketjussa olisivat vielä paremmalla tolalla.

Kolmas liittyy sitten siihen, että jos meidän julkiset hankintamme ovat noin yli 30 miljardia, niin on tietysti tärkeää, että julkisissa hankinnoissa on riittävä selvitys myös alihankintaketjussa olevien yritysten roolista ennen kuin mahdollistetaan heidän mukaantulonsa näihin julkisiin hankintoihin.

Ja neljäs asia, joka on hyvin ajankohtainen, liittyy tyyppihyväksytyyn verkkoon yhteydessä oleviin kassakoneisiin. Kun eduskunta käsitteli alkoholilakia, talousvaliokunnassa ja täälläkin salissa yksituumaisesti todettiin, että tyyppihyväksytyjen kassakoneiden tärkeys on erittäin suuri ja merkittävä, ja nämä ehkä olisi hyvä aloittaa nimenomaan ravintolapalveluista. Ruotsissahan on saatu semmoisia kokemuksia, että se on tuottanut yhteiskunnalle noin 340 miljoonaa vuodessa tuloja, jotka ovat olleet kateissa, kun tämmöiset järjestelmät on tehty. Kysymys siis kuuluu: onko tässä asiassa valmistelutyö millä tolalla, kun eduskuntakin tässä on kannustanut hallitusta näitä toimia tekemään?

No, totta kai sitten on paljon muita asioita, jotka liittyvät alipalkkauksen sanktiointiin, kriminalisointiin ja kanteennosto-oikeuteen, jos työehtoja loukataan, ja niin pois päin. On moniakin hankkeita, joita olisi tärkeää edistää, mutta lähinnä ajattelin ministeriltä vähän kysyä, mikäs puhti hallituksella on vielä loppukaudella nostaa esille näitä sinänsä erittäin tärkeitä asioita, jotka liittyvät terveeseen kilpailuun, rehellisten yrittäjien ymmärtämiseen ja rehelliseen työntekoon, että tätä harmaan talouden torjuntatyötä jaksettaisiin jatkaa eikä siinä into lopahda.

17.46 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tärkeä puheenvuoro edustaja Ihalaiselta. Nämä ovat sellaisia asioita, joita tietysti aina käsitellään tuolla kilpailukykyministeriryhmässä, varsinkin tätä veronumeron laajentamista tuonne muillekin aloille. Niistä on kyllä keskusteltu, itse asiassa aika moneenkin otteeseen — ei nyt kyllä ihan viime aikoina — mutta minä lupaan selvityttää, mitä näissä esille nostamissanne asioissa voitaisiin tehdä, voiko tämä hallitus tehdä vielä joitakin toimia. Ei meillä vielä ole niin sanotusti kintaat pudonneet, tämä on jatkuvaa työtä. Tavoite on kumminkin se, että mahdollisimman moni suomalainen saa töitä ja nimenomaan rehellisellä tavalla töitä — viittaa nyt sitten keskusteluun muun muassa tästä alipalkkaamisesta. Me teimme aika isoja päätöksiä nyt tässä budjettiriihessä. En usko, että hallituksen esitykseksi asti mitään enää ehtii tämän hallituksen aikana tehdä, mutta monia toimenpiteitä voidaan käynnistää. Niistä on hyvä käydä keskustelua tällä lailla rakentavasti. Otan ihan vakavasti nämä esittämänne ideat.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.